

Vlaams
Parlement

vergadering **C15**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 8 oktober 2020

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Vera Jans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de eventuele uitbreiding van de mediarijchlijnen naar influencers voor het kwaliteitsvol en correct berichten over zelfdoding – 3336 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de mediarijchlijnen rond zelfdoding – 69 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneeckhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het jeugd- en kinderrechten-beleidsplan 2020-2024 – 3496 (2019-2020)	9
VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de verkiezingen voor de Vlaamse Jeugdraad – 3369 (2019-2020)	
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de recente bevraging van jongeren door de Vlaamse Jeugdraad – 3406 (2019-2020)	14

**VRAAG OM UITLEG van Vera Jans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de eventuele uitbreiding van de mediarijchlijnen naar influencers voor het kwaliteitsvol en correct berichten over zelfdoding
– 3336 (2019-2020)**

**VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de mediarijchlijnen rond zelfdoding
– 69 (2020-2021)**

Voorzitter: mevrouw Freya Perdaens

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Minister, naar aanleiding van een Deense socialmedia-influencer heb ik u in november 2019 een vraag om uitleg over de mogelijke uitbreiding van de mediarijchlijnen over zelfdoding gesteld. Ondertussen heeft er zich ook in Vlaanderen een soortgelijk drama afgespeeld, waarbij een zelfmoord-filmpje op het platform TikTok online werd geplaatst. Die beelden konden zich razendsnel verspreiden onder het bijzonder jonge doelpubliek van dat medium TikTok.

Sinds 2004 bestaan de mediarijchlijnen. Ik heb in mijn vraag om uitleg wat meer historiek en uitleg gegeven, maar ik weet dat u en de meeste mensen in deze commissie absoluut bekend zijn met die mediarijchlijnen en dat we er allemaal van overtuigd zijn dat een correcte en een juiste berichtgeving op de juiste manier echt van levensbelang is.

De mediarijchlijnen bestaan sinds 2004. In november 2019 suggereerde ik de uitbreiding naar de zogenaamde influencers. Door journalisten en influencers de correcte adviezen te geven, kunnen zij aan berichtgeving over suïcide doen met een goede omkadering die zo min mogelijk het copycatgedrag aanmoedigt en die mensen die denken aan suïcide ondersteunt om de stap te zetten naar hulpverlening. Want ook dat kan het gevolg zijn van een goede communicatie. In uw antwoord toen, minister Dalle, liet u weten dat het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) de opdracht heeft gekregen om de bestaande mediarijchlijnen voor het kwaliteitsvol en correct berichten over zelfdoding op te volgen, te evalueren en waar nodig voorstellen te doen tot bijstellen.

De mediarijchlijnen worden niet opgelegd vanuit de overheid, maar worden geëvalueerd en aangepast door de Raad voor de Journalistiek en de Vlaamse Vereniging van Journalisten. De volgende evaluatie staat gepland in 2020.

Daarom had ik u graag de volgende vragen gesteld, minister.

Welke nieuwe bevindingen zijn er sinds de laatste evaluatie van de mediarijchlijnen gemaakt door het VLESP over de berichtgeving over zelfdoding?

Bent u bereid om voorstellen te lanceren in het kader van de evaluatie van de mediarijchlijnen met betrekking tot suïcidepreventie in social media?

Er zijn al contacten geweest met het VLESP, Twitter en Facebook. Kunnen nieuwe en opkomende populaire socialmediaplatformen, zoals Instagram en TikTok, ook betrokken worden door het VLESP? Zo ja, op welke manier kan die oefening verder vormgegeven worden?

Ten slotte, minister, bestaat er begeleiding of advies voor individuele influencers die een ongelooflijk groot bereik hebben? Bent u bereid daar werk van te maken of om ook daarover een vraag aan het VLESP te stellen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Collega Jans heeft al heel veel gezegd. Het werk dat het VLESP in 2004 heeft gedaan, was heel belangrijk. Er zijn heel duidelijk drie richtlijnen die gevolgd moeten worden in de media wanneer het gaat over berichtgeving over zelfdoding.

Het zijn net die richtlijnen die het programma 'De cel vermiste personen' op Eén aan haar laars lapte. Op 23 september werd de vierde aflevering van het programma uitgezonden, die focuste op (pogingen tot) zelfdodingen waarmee de Cel Vermiste Personen in aanraking kwam. In de aflevering komen heel duidelijk methodes voor zelfmoord aan bod en er worden bedenkingen gemaakt over de consequenties van zelfmoord op de nabestaanden. We weten gewoon dat dergelijke informatie een trigger kan vormen voor suïcidale mensen om over te gaan tot zelfdoding.

De mediarijchtlijnen die het VLESP heeft opgesteld, zijn op dit moment niet afdwingbaar. Dat betekent dat de afleveringen van 'De cel vermiste personen' niet 'gestraft' kunnen worden. Ik hoop dat we het er allemaal over eens zijn dat zelfdoding geen onderwerp mag zijn van sensatie of clickbait, maar op een serene manier besproken moet worden, zonder taboe.

Die mediarijchtlijnen van het VLESP zitten vervat in de Code van de Raad voor de Journalistiek. De Raad voor de Journalistiek heeft bovendien samen met de Werkgroep Verder bijkomende aanbevelingen voor verantwoorde berichtgeving over zelfdoding uitgewerkt en verspreid in de brochure die genoegzaam onder journalisten is verspreid: 'Als journalist kan je levens redden'.

Minister, wat is uw evaluatie van de bewuste aflevering van 'De cel vermiste personen'? Gingen de programmamakers volgens u over de schreef?

In november 2019 stelde u dat u de mediarijchtlijnen in 2020 zou evalueren, die ook vervat zitten in de Code van de Raad voor de Journalistiek. U zou zich ook engageren om erop aan te dringen om die te laten aanpassen aan het veranderende medialandschap. Wat is de stand van zaken van die evaluatie? Hoe ver staat het gesprek daarover met het VLESP?

Zult u ook met de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) in gesprek gaan over de mediarijchtlijnen rond zelfdoding hoe – uiteraard vanuit hun zelfregulerende karakter, want we vinden het allemaal zeer belangrijk dat de VVJ zelfregulerend werkt – programma- en nieuwsmakers die richtlijnen beter kunnen kennen en te allen tijde respecteren?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik heb met betrekking tot deze vragen natuurlijk contact opgenomen met zowel de VRT als de VVJ en het VLESP. Het VLESP laat mij weten dat er meermaals contact is geweest met de eindredactie van het programma over de bewuste aflevering. Na het bekijken van de aflevering heeft het VLESP ook verschillende opmerkingen overgemaakt en heeft de VRT een aantal aanpassingen doorgevoerd. De VRT is niet op alle vragen van het VLESP ingegaan, omdat dat ervoor zou hebben gezorgd dat het werk van de Cel Vermiste Personen moeilijk in beeld kon worden gebracht. Het VLESP heeft aangegeven vragende partij te zijn om vroeger in het productieproces betrokken te worden wanneer die thematiek aan bod komt. De VRT is zeker ook bereid – ze hebben dat bevestigd – om het overleg in een vroegere fase van het productieproces te laten gebeuren.

Mevrouw Segers, u hebt gezegd: "Het zijn net deze richtlijnen die het programma 'De cel vermiste personen' op Eén aan zijn laars lapte." Het is, denk ik, niet aan

een parlementslid, en al zeker niet aan de minister van Media, om dat te beoordelen. Ik vind het eerlijk gezegd een zeer scherpe uitspraak. Het is aan de Raad voor de Journalistiek om dat soort evaluaties te maken. Het gaat hier over de toepassing van de deontologische code van journalisten. Politici zijn zeer slecht geplaatst om zich daarover uit te spreken.

Een tweede reeks vragen ging over nieuwe bevindingen van het VLESP met betrekking tot berichtgeving over zelfdoding en de actualisatie van de mediarijchlijnen. Uit de evaluatie van de huidige mediarijchlijnen besloot het VLESP dat er een grondige update nodig was, wegens verschillende bevindingen. Sinds de lancering van de nieuwe mediarijchlijnen is er veel nieuw onderzoek gebeurd dat de richtlijnen inhoudelijk kan versterken. Naast een brochure is er nood aan aantrekkelijke webcontent, socialemediaposts en nieuwe tools, zoals een animatie die de richtlijnen samenvat. Er zijn zeker positieve evoluties, bijvoorbeeld wat betreft de verwijzing naar de hulplijnen die we in Vlaanderen kennen, maar de mediarijchlijnen worden nog altijd niet altijd opgevolgd, vooral wat betreft het vermelden en tonen van methodes. De richtlijnen dienen opnieuw onder de aandacht te worden gebracht via laagdrempelige en aantrekkelijke educatieve communicatietools. De opkomst van social media vraagt uiteraard ook om specifieke richtlijnen die ook in die context kunnen worden toegepast.

Ik heb daarvoor uiteraard contact gehad met de VVJ. De VVJ is bereid om op basis van wetenschappelijk onderzoeksmateriaal journalisten te blijven informeren over de mogelijke impact van berichtgeving op suïcidedrag. Dat kan in de vorm van een eigen VLESP-publicatie, een interview enzovoort. Daarnaast staat de VVJ ook ter beschikking om samen met het VLESP de aanbevelingen te actualiseren en te verfijnen. De VVJ gaf ook aan dat hun platformen, zoals hun website De Journalist, de digitale nieuwsbrief enzovoort, gebruikt kunnen worden voor de verspreiding van informatie over deze thematiek.

Het VLESP werkt momenteel nieuwe mediarijchlijnen uit, in samenwerking met de VVJ en de Raad voor de Journalistiek. Het werkterrein van de VVJ – dat weten jullie, en collega Jans heeft dat al eerder onder de aandacht gebracht – is natuurlijk beperkt tot de professionele nieuwsmedia en journalistiek. Om de social media, de influencers en de burgers aan te spreken, zijn er natuurlijk andere kanalen nodig. Ik heb in het verleden al herhaaldelijk aangegeven dat ik ook in gesprek ga met influencers over de opmaak van een gedragscode, waarin deze thematiek zeker ook aan bod zal moeten komen.

Mevrouw Segers, u vroeg of ik in gesprek zou gaan met de VVJ over de mediarijchlijnen. Als je ziet hoe verwoestend de gevolgen van suïcide zijn, kan ik niet genoeg benadrukken hoe belangrijk ik dit vind. Het spreekt voor zich dat ik verder die dialoog met de VVJ zal aangaan, om daar werk van te maken.

Mevrouw Jans had een vraag over de contacten met Twitter, Facebook, Instagram en TikTok. Twitter, Facebook – en Instagram valt onder Facebook – maar ook TikTok verbieden suïcidale content op hun platformen. Hoewel deze platformen begaan zijn met de problematiek en bereid zijn gebruikers te informeren en onveilige content offline te halen, is er meer nodig dan dat. Essentieel in ons beleid, zowel op het vlak van Media als van Jeugd, is mediawijsheid, voor jongeren maar ook voor hun ouders. Het is belangrijk om jongeren alert te maken voor de dingen die je het best niet deelt.

Het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie tracht ook ouders te sensibiliseren voor deze thematiek. Momenteel evalueert het VLESP het huidige Vlaamse actieplan Suïcidepreventie. In de loop van 2021 zal gestart worden met de voorbereiding van het nieuwe actieplan.

Tot slot vroeg collega Jans nog of er individuele begeleiding of advies bestaat voor individuele influencers, en of ik bereid ben daar ook werk van te maken samen met het VLESP. Inderdaad, die ondersteuning aan mediamakers met advies, begeleiding en training is een taak die het VLESP momenteel reeds opneemt in het kader van dat eerder genoemde Vlaamse actieplan Suïcidepreventie. Op zich kunnen nu ook individuele influencers al bij het VLESP terecht. Maar dat gebeurt in de praktijk niet zo vaak. Eens de nieuwe richtlijnen er zijn, lijkt het volgens het VLESP zeker zinvol dit aanbod bekender te maken, om zo meer influencers te bereiken en te sensibiliseren. Het spreekt voor zich dat ik het VLESP ook zal betrekken bij het opmaken van een gedragscode voor influencers omdat dit thema daar zeker ook een belangrijke plaats in moet krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoorden en voor de bijkomende informatie. Ik vind het bijzonder positief dat u de mediarichtlijnen blijvend wilt ondersteunen. Dat zijn geen dingen die van bovenaf zijn opgelegd, dat zijn richtlijnen die we samen met de sector uitvaardigen. We moeten erop toezien dat ze goed worden opgevolgd. Ik merk dat daar absoluut nog verbeteringen mogelijk en nodig zijn, maar ook dat u er een werkpunt van maakt. U wilt daar niet op toegeven en u blijft daarop inzetten.

Ik heb u ook horen zeggen dat de opkomst van sociale media om specifieke richtlijnen vraagt, die ook in die context kunnen worden toegepast. Dat vind ik een heel belangrijke uitdaging, om er echt voor te zorgen dat we ook daar het nodige kunnen doen. Op die manier doet u rechtstreeks of onrechtstreeks – we kunnen daarover discussiëren – aan suïcidepreventie. Net omdat u beklemtoont hoe belangrijk die mediarichtlijnen zijn.

Het is fijn dat er een sterke samenwerking is met het VLESP, waarnaar u vaak verwees en dat voor ons de autoriteit is op dit vlak. Wat ik opmerkelijk vind, is dat u herhaalt dat u met de influencers in gesprek wilt gaan om een gedragscode uit te werken, om te zien hoe we ervoor kunnen zorgen dat de grote invloed die ze hebben op de best mogelijke manier wordt aangewend. Het is mijn overtuiging dat dat absoluut van belang zal zijn.

We zijn toe aan een definitie van 'influencer'. Zijn dat mensen die geld verdienen? Zijn dat mensen met meer dan zoveel duizend volgers? De influencers zijn nu ook zeer gegeerd bij de reclamemakers, voornamelijk voor reclame die zich richt op kinderen en jongeren. Is het reclame, is het marketing, is het product placement? We weten het niet. Studies tonen aan dat de return on investment van reclame of marketing geplaatst door influencers tienmaal zo groot is dan de reguliere reclame- of marketingopbrengsten. U kent het voorbeeld: Enzo Knol die in zijn filmpje een bepaalde chocomelk drinkt of iets eet, en dan blijkt dat allemaal niet zo onschuldig te zijn.

Dat gaat nu verder dan ons onderwerp. Mijn vraag was of we iets doen zodat die influencers, wanneer ze berichten over, spreken over of verwijzen naar suïcide, zelfdoding, op de hoogte zijn van de macht en de kracht die ze hebben. U gaat daarop in. U gaat met het VLESP een gedragscode uitwerken. Ik vind dat heel positief. Het zou gemakkelijk zijn om te zeggen dat het allemaal zo snel gaat en dat het Europees is en niet gemakkelijk. Ik vind het fijn dat u dat vastpakt en dat u dat wilt doen.

En ik ben ook overtuigd van de meerwaarde van het bepalen, misschien niet van een definitie, maar wel van een aantal criteria voor influencers, die toch een verantwoordelijkheid dragen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Mijn repliek is gelijkaardig als die van collega Jans. Minister, ik waardeer het erg dat u al in overleg bent geweest met de VVJ en dat u ook in overleg zult treden met het VLESP. Het is ook goed dat u daarover hebt overlegd met de VRT.

Het verheugt me om te horen dat de VRT zegt dat ze misschien veel vroeger in het productieproces het VLESP had moeten betrekken om te bekijken of haar programma wel conform de opgestelde richtlijnen was. Ik begrijp echt wel dat er altijd een spanningsveld bestaat. De programmamakers willen een goed programma maken waar mensen naar kijken, en vinden dat het niet goed uit de verf zou komen als ze nog zaken zouden weglaten. Ik begrijp dat spanningsveld. Aan de andere kant vind ik dit zo delicaat en is het daarom heel belangrijk dat die richtlijnen gevolgd worden. Ik denk nog altijd dat hier toch wat vragen bij te stellen waren. Vanuit die bezorgdheid over de problematiek van suïcide heb ik ook deze vraag ingediend.

Ik heb enkele gelijkaardige opmerkingen inzake de influencers. Hoe zult u dat precies doen? U hebt gezegd dat u het VLESP hierbij wilt betrekken. Ik zie nog niet precies wat die influencers dan kunnen doen om mee te werken in die strijd tegen suïcide.

Ik deel de bezorgdheid van collega Jans. Gisteren nog stond in De Standaard een heel uitgebreid artikel over de invloed van influencers en de onduidelijkheid die er vandaag heerst over de vraag of ze nu gesponsord worden, of ze zaken gratis aanprijzen ... Als we hen ook gaan inzetten voor maatschappelijke thema's, moeten we volgens mij komen tot een regelgevend kader of richtlijnen – we gaan er geen erkend beroep van maken. Ik ben zeer verheugd dat u daar het voortouw in wilt nemen. Want naast de klassieke reclame hebben zij natuurlijk ongelooflijk veel impact. We moeten die ten goede inzetten en ervoor zorgen dat de excessen ingedijkt kunnen worden.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, dank u wel voor het antwoord. Dank u wel ook voor de zeer relevante vraag. Ik wil wat dieper ingaan op een aspect, dat al aangehaald werd door de collega's, namelijk de gedragscode voor influencers.

Voor alle duidelijkheid: ik ben me ervan bewust dat dat geen gemakkelijke oefening wordt, omdat je balanceert op een grens. Ik hoor hier het pleidooi om er geen erkend beroep van te maken. Maar het is toch een zeer creatieve besteding van energie en van menselijke creativiteit. We stellen ons de vraag in welke mate je dat kan indammen en of je grenzen wilt opleggen. Ik denk dat dat een boeiend debat wordt. We hebben over datzelfde onderwerp een aantal weken geleden een gesprek gehad. Ik weet dat er toen wat vragen waren over hoe we dat konden organiseren en welk tijdspad we daarvoor zagen. Ik vroeg me af, puur informatief, want ik ben me ervan bewust dat we nog maar een paar weken verder zijn, of er al iets meer klaarheid is. Het is geen beroepsgroep. Met wie gaan we praten? Tegen welk moment willen we proberen om dat een beetje vorm te geven?

Freya Perdaens (N-VA): Op 17 september hebben we, naar aanleiding van een door mij ingediende vraag, een uitgebreid gesprek gehad over onder andere het zelfdodingsfilmpje op TikTok en de influencers. Ook toen, minister, heb ik u bedankt voor de stappen die gezet zullen worden met betrekking tot die gedragscode. Ik kan alleen maar instemmend reageren op wat de collega's aangeven inzake die sluikeclame van allerhande merken waarbij challenges de ronde doen. Zo is er de Pokemon hot challenge: als je een vuurpokemon uit je kaartje haalt, moet je een pikant chipje van een bepaald merk eten.

We doen er misschien een beetje lacherig over dat het geen erkend beroep hoeft te worden. Maar het is natuurlijk een heel bewuste manier van merken om reclame te maken, die momenteel niet echt gekaderd wordt. Ik sluit me dus aan bij de vraag van de collega's, minister. Hoe zal dit vormgegeven worden in de gedragscode?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik denk dat we het hier al een aantal keren gehad hebben over die influencers en over de social media. Ze zijn moeilijk te vatten, decretaal is dat niet evident.

De wijziging van het Mediadecreet in toepassing van de AVMD-richtlijn (audiovisuele mediadiensten) komt op relatief korte termijn naar deze commissie – dat weten jullie. Dat zal een interessant moment zijn op dit vlak. De professionele influencers bijvoorbeeld zullen dan voor hun commerciële activiteiten ook onder die richtlijn vallen; op dat vlak kunnen we decretaal optreden.

Ten aanzien van de socialmediabedrijven zelf is dat niet zo gemakkelijk: TikTok zit in China; Facebook kunnen we dankzij de incorporatie in Ierland wel vatten in een Europees kader met de toepassing van die richtlijn. Maar het blijft op juridisch vlak zeer moeilijk om hen te vatten. Vandaar dat we zullen proberen om met een soort van autoregulering te werken, waarbij we samen met verschillende partners bottom-up bekijken hoe we dat kunnen aanpakken en of daar bepaalde aanbevelingen zijn die we kunnen doen, die eigenlijk een soort handvatten zijn voor influencers.

Collega Jans vroeg of we ook een definiëring kunnen maken van wat een influencer is. Daar bestaan vandaag al verschillende definities van. De meeste zijn gelinkt aan reclame en marketing. Dit is natuurlijk een bredere context, we zullen dus zeker moeten bekijken hoe we dat definiëren, op wie we ons specifiek zullen richten.

Het zijn soms professionelen, soms niet. Er zijn ook veel tussenvormen. Het is natuurlijk niet de bedoeling om influencers te instrumentaliseren om bepaalde maatschappelijke of overheidsopdrachten uit te voeren, maar ze moeten zich wel bewust zijn van het feit dat ze een grote impact hebben op mensen, en vaak ook op kinderen en jongeren. Vandaar dat het ons toch normaal lijkt dat zij daar ook een verantwoordelijkheid in hebben. We moeten hen ook helpen om dat op een goede manier te kunnen opnemen en zo'n gedragscode kan voor hen ook een hulp zijn eerder dan een bindend kader dat decretaal wordt opgelegd, zoals een collega in het parlement eens verkeerdelijk heeft laten uitschijnen – niet in deze commissie, voor de duidelijkheid.

Hoe gaan we dat aanpakken? We hebben de afgelopen weken natuurlijk niet stilgezeten en dat verder bekeken. De coronacontext is niet de meest evidente om dit te doen. De bedoeling is om een lijst op te maken van mensen die we willen betrekken. Ik denk uiteraard op de eerste plaats aan de influencers zelf. Ik denk ook aan een aantal academici van verschillende Vlaamse universiteiten die hierin betrokken zijn. En ik denk ook aan inhoudelijke experten: bijvoorbeeld voor suïcidepreventie heb je het VLESP, je hebt bijvoorbeeld Child Focus voor een aantal thema's. Zo hebben we in Vlaanderen, vaak in het welzijnslandschap, heel wat nuttige instanties die ons daarbij kunnen helpen.

De bedoeling is dan om volgend jaar dat proces aan te vatten. Ik wil mij – net als in de vorige commissievergadering, collega Vaneekhout – niet vastpinnen op een timing. Ik denk dat dat zelfs een uitdaging is voor de hele legislatuur om daar blijven aan te werken, ook in het licht van het Europees Voorzitterschap in 2024. Dit is natuurlijk niet alleen een Vlaamse uitdaging, dit is een uitdaging die zich in heel Europa, en zelfs in heel de wereld, stelt.

Tot daar een aantal bijkomende elementen, maar ik kijk zeker uit naar de verdere uitwerking en de discussie met jullie.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Het actieplan suïcidepreventie bestaat uit een grote veelheid van allerlei initiatieven en acties. Onze Vlaamse suïcidecijfers nopen ons ook daartoe. Ondertussen krijgen we door de aangehouden inzet, maar ook opvolging, toch uitermate voorzichtige, maar duidelijke signalen dat dat afdoende werkt.

Die mediarichtlijnen zijn altijd een relevant onderdeel geweest van dat Vlaams actieplan suïcidepreventie. Het succes – als ik dat zo mag noemen – ligt erin hoe de belerende sectoren zaken opnemen. De mediarichtlijnen zijn er, je kunt die minimaal invullen of maximaal, ik vind het goed om te zien dat u dat zowel naar fictie als naar sociale media en andere zaken toe, vastneemt. Dat draagt ook bij aan het succes van dat actieplan suïcidepreventie.

Voorts wens ik u veel succes. Ik kan bevestigen dat er heel wat goede instanties werk verrichten binnen de brede welzijns- en gezondheidssector, ze gaan hier graag aan meewerken. Dan ben ik ervan overtuigd dat we het debat hier of in andere commissies zeker nog zullen voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Ik wil me aansluiten. Ik ben heel verheugd over hoe goed u dit wilt aanpakken en verder uitwerken, zowel wat betreft de preventie van suïcide en alle actoren die ons daarbij gaan kunnen helpen verder ondersteunen om dat te stroomlijnen en te versnellen, maar ook hoe u dat wilt vastpakken en dat we samen nadenken hoe we een beetje zicht kunnen krijgen op die influencers, een duidelijk speelveld creëren en dat we ze kunnen inschakelen in de strijd tegen suïcide.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jeremie Vaneekhout aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024 – 3496 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Freya Perdaens

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, ik was er heel snel bij met mijn vraag. Dat betekent natuurlijk dat de vraag over het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) zoals ze inhoudelijk was opgesteld, ondertussen gedateerd is omdat ze pas een paar weken later op de agenda terecht is gekomen. Mijn vraag ging vooral over het proces van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, of u de timing van 1 oktober zou halen en op welke manier er de voorbije tijd gewerkt was. Een aantal vragen zijn nog relevant. Een aantal andere zijn minder relevant gezien we met blijdschap – en dat meen ik oprecht – merken dat de timing gehaald is en dat er hard gewerkt is de voorbije maanden door heel veel actoren op het veld, door de voltallige Vlaamse Regering en alle kabinetten, als ik het goed lees.

Wat betreft het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, dat is vastgesteld op de ministerraad van de Vlaamse Regering van eind september – de datum ontsnapt me.

De prioriteiten waren al in het voorjaar vastgelegd. Het is dus niet dat we verrast zijn door de richting die het plan uitgaat. Er is stevig werk verzet. Er ligt een plan

voor van meer dan zestig bladzijden waarvan we hopen dat we daar de komende jaren samen met het parlement en de Vlaamse overheid stappen kunnen zetten.

Er is nog een orgaan dat hard heeft gewerkt. Dat is de Vlaamse Jeugdraad. Die heeft een stevig advies gegeven. Als het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 60 bladzijden telt, dan is het advies van de Vlaamse Jeugdraad 23 bladzijden waarin hij 44 aanbevelingen heeft gedaan voorafgaand aan de definitieve goedkeuring van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan.

Als ik de twee documenten nalees, is mijn eerste gevoel dat er toch nog wel wat marge zit op wat er wordt aangebracht. Daarom start ik met een terugblik en het stellen van de vragen die ik eigenlijk had voorzien.

Hoe is er de voorbije maanden gewerkt? Op welke manier is dit tot stand gekomen? Wat zijn de volgende stappen? Want dit zou bij uitstek het instrument voor het Vlaamse jeugdbeleid moeten zijn in geïntegreerde vorm voor de komende vier jaar. Op welke manier zal daarop verder worden gewerkt? Hoe zal dat opgevolgd, bijgestuurd en geëvalueerd worden?

Een meer gedetailleerde vraag, maar niet onbelangrijk: u weet – en ik waag me op gevaarlijk terrein – dat we af en toe van mening verschillen over de financiële noden, niet over de noden die er zijn, maar over de mogelijkheden die worden geschapen in deze legislatuur en dat we soms toch iets meer verwachten dan u waar kunt maken binnen de huidige context. Vandaar toch de vraag. Ook de Vlaamse Jeugdraad stelt vast dat in dit plan geen specifieke middelen zijn voorzien los van al bestaande of geplande en andere maatregelen. Wilt u dat nog bijsturen of is dat iets dat in de evaluatie of opvolging mogelijk is? Of houdt u die deur automatisch dicht?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Vaneekhout, bedankt voor de opvolging en de interesse in het JKP. U weet dat op de ministerraad van 25 september het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan is goedgekeurd. Het is de tweede keer dat het aan bod komt. De eerste keer hebben we in het voorjaar, nog voor de coronacrisis, de vijf prioriteiten vastgelegd. Nu hebben we dat in die vijf transversale doelstellingen ook meer in detail naar voren geschoven, in tactische doelstellingen en acties.

We hebben inderdaad die deadline van 1 oktober gehaald. Dat was niet evident in deze situatie, maar het is gelukt. De administratie en mijn kabinet met alle collega's van de Vlaamse Regering hebben heel wat voorbereidend werk verricht. Het doet plezier dat u erkent dat er daar heel veel werk is gebeurd.

Zoals decretaal voorzien, hebben we het bezorgd aan de voorzitter van het parlement. Jullie hebben ook allemaal een kopie. We hebben het natuurlijk ook aan de Vlaamse Kinderrechtencommissaris bezorgd.

U weet dat het een bundeling is van alle inspanningen die wij, getarget rond die vijf doelstellingen, willen doen over de verschillende beleidsdomeinen heen. Het is, als ik dat zo bekijk en vergelijk met de vorige editie, de eerste keer dat we echt trachten een focus te hebben in ons beleid van de Vlaamse overheid, met enkele cruciale uitdagingen voor kinderen en jongeren. Ik heb de afgelopen weken ook heel wat lokale besturen kunnen bezoeken. Je stelt daar vast dat diezelfde prioriteiten ook gedeeld worden op lokaal vlak. Het is natuurlijk een dynamisch en levend plan, dat ruimte biedt om in te spelen op actuele uitdagingen en dat ook ruimte biedt voor meer concretisering.

Dan ga ik even in op de vraag die u stelt en die ook is gesteld door de Vlaamse Jeugdraad. Voor de duidelijkheid: we nemen de aanbevelingen ook ter harte. Die zijn er ook gekomen voor de definitieve finalisatie. Een aantal van die aanbevelingen hebben we dus ook al meegenomen in het plan. Andere van die aanbevelingen zullen we zeker ook kunnen meenemen in de uitvoering en concretisering van het plan.

Waar het gaat over concretisering, ook op budgettair vlak, zal het de komende weken interessant werk zijn, omdat het natuurlijk de bedoeling is dat in de zogenaamde BBT's, de beleids- en begrotingsdoelstelling voor 2021, alle ministers preciseren over welke projecten het gaat en daar ook de middelen voor voorzien. In die zin is datgene wat wij in het plan voorstellen, ook onderbouwd door budgetten. Het is niet zo dat wij nog de budgetten moeten zoeken om ons plan op dat vlak uit te voeren. Natuurlijk gaan we een aantal zaken trachten te concretiseren. Misschien komen er ook nieuwe projectoproepen en kunnen er nieuwe initiatieven gestart worden om een aantal van die tactische doelstellingen ook concreet te maken.

We zullen in deze commissie natuurlijk ook de budgetten voor Jeugd bespreken. Ik kan u verzekeren dat we ook op dit thema in detail zullen ingaan. Als coördinerend minister is het natuurlijk de bedoeling om echt een actieve rol op te nemen in de uitvoering van het JKP. De voorbereiding heeft ook al heel wat inspanning gevergd. We hebben heel wat consultaties gedaan. We hebben heel wat adviezen gevraagd, een aantal verplichte adviezen, maar ook een aantal vrijwillige adviezen. Er zijn ook verschillende organisaties die geantwoord hebben. Dat zijn elementen die voor ons echt bijzonder nuttig zijn.

Het is natuurlijk nog maar de start van een proces. Het is het einde van de voorbereiding, maar nu start natuurlijk de uitvoering. Ik denk dat we daar de komende jaren herhaaldelijk op zullen kunnen terugkomen, en ik hoop trouwens niet enkel in deze commissie. Ik hoop dat jullie die elementen ook ter harte nemen in de andere commissies. Ik zal dat uiteraard doen met mijn kabinet en administratie, met de collega's van de regering en hun kabinetten en administraties, maar het is zeker ook nuttig dat dat in het parlement wordt opgevolgd en dat suggesties worden gedaan, zodat de collega's zich daar even bewust van zijn als wij dat allemaal zijn.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Bedankt, minister. Het is het antwoord dat ik verwacht had. Dat is een positieve vaststelling, in die zin dat ik het laatste gedeelte van het antwoord zeer belangrijk vind. Ten eerste: dit is inderdaad nog maar de aftrap. Er ligt nog veel werk op de plank. De voorbereiding is gedaan, maar de uitvoering moet uiteraard volgen. En ten tweede: dit is een werk van het hele parlement, net zoals het een werk is van de hele regering.

U schuift uzelf terecht naar voren als coördinerend minister. Dan vind ik wel dat we als commissie de kracht moeten hebben om te zeggen dat wij de coördinerende commissie zijn en dat we die opvolging ook geïntegreerd moeten doen. Daarom stel ik de vraag naar opvolging en overzicht houden. Op welke manier voorziet u zelf rapportage aan deze commissie? Wordt er over een jaar een stand van zaken opgemaakt van al die doelstellingen, ook budgettair? Het is voor ons natuurlijk zeer moeilijk om al die BBT's daar individueel onder te halen en alle individuele acties te verzamelen om te kijken hoever we staan. Hoe kunnen wij onze rol als coördinerende instantie daarin proberen op te nemen? Hoe kijkt u daarnaar?

Ik wil het ook nog – en dat is misschien iets scherper – even over het advies van de Vlaamse Jeugdraad hebben. Ik begrijp dat een aantal dingen nog moeten

worden meegenomen en dat een aantal zaken intussen inderdaad verwerkt zijn, maar we mogen toch ook niet blind zijn voor de bezorgdheid die zij uiten.

Ik lees een quote in het advies: "Ondanks de waardevolle inhoudelijke input hebben we niet het gevoel dat deze plannen de ambitie van de nieuwe vorm van het JKP waarmaken. Wanneer we deze plannen naast het huidige JKP leggen, eindigen we vooral met minder prioriteiten, maar niet met meer diepgang. Zo missen we bijvoorbeeld bijzondere aandacht voor onderzoek en monitoring."

Dat 'huidige JKP' is het JKP dat nu afloopt. Zij maken dus opnieuw de opmerking dat er in het hele plan op dit moment niets is gezegd over middelen en budget. Ik ben het ermee eens dat we niet alleen naar nieuwe middelen moeten kijken, of dat we zelfs niet in de eerste plaats naar nieuwe middelen moeten kijken, maar ik zou toch echt graag opvolging hebben op een meer geïntegreerd niveau, ook budgettair, van wat er aan het gebeuren is en van wat er cijfermatig uitkomt. Uiteraard zal mijn fractie de rol opnemen om dat in de verschillende commissies te doen. Maar een samenvatting zou wel zeer handig en interessant zijn. Daarom stel ik de vraag: hoe wilt u hierop het overzicht bewaren? En hoe gaat u daarover rapporteren?

Freya Perdaens (N-VA): Minister, collega Vaneekhout zei al dat de Vlaamse Jeugdraad in een aantal quotes op zijn website te kennen geeft dat hij weinig betrokken of gehoord is geweest. In welke mate werd de Vlaamse Jeugdraad tijdens het proces gehoord? Op welke manier zal dat in het verdere verloop nog gebeuren?

Monitoring is ook ongelooflijk belangrijk. Hoe ziet u dat concreet?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het spreekt voor zich dat we de Vlaamse Jeugdraad zeer intens hebben betrokken bij de voorbereiding van dit traject. We zullen dat ook blijven doen in de uitvoering van het traject. De Vlaamse Jeugdraad is het orgaan dat voor ons de eerste interface is wanneer we willen spreken met kinderen en jongeren. We hebben hen gezien op 7 en 22 september. Ik heb er zelf ook een meeting aan gewijd. We hebben hen dus frequent gezien.

Het was overigens ook de Vlaamse Jeugdraad die bij de evaluatie van het vorige JKP heeft gezegd dat er meer focus moet komen. Het is te veel een opsomming van allerhande goede dingen die gebeuren, we moeten meer focus betrachten. Dat hebben we gedaan door die vijf prioriteiten naar voren te schuiven. Het is fijn om vast te stellen dat ik nog nooit heb gehoord dat een van die vijf prioriteiten niet echt juist is. Ik heb sommigen horen zeggen dat er misschien nog iets anders bij had moeten, maar als je vraagt wat je dan moet schrappen, want decretaal mogen er maar vijf zijn, dan blijft het meestal stil. In die zin denk ik dat ze wel mee zijn met de filosofie.

Ik begrijp absoluut hun vragen over concretisering en budgettaire invulling. Die concretisering zal natuurlijk gaandeweg worden ingevuld. Die projecten moeten handen en voeten krijgen en moeten uitgerold worden op het terrein. Dan ben ik ervan overtuigd dat men ook zal zien wat daarvan de positieve impact is.

Er werd ook een terechte vraag gesteld over monitoring. Dat is effectief iets waaraan we in eerdere teksten aan het bouwen waren. De bedoeling is om met indicatoren van het JeugdOnderzoeksPlatform (JOP) ook die monitoring scherp te stellen, om ervoor te zorgen dat we echt een opvolging kunnen doen.

Dat brengt mij bij de vraag over monitoring en opvolging, hoe we dat gaan aanpakken. De vorige keer is dat gebeurd na twee jaar. Onze administratie gaat

elk jaar de BBT's (beleids- en begrotingstoelichting) screenen op de uitvoering van het JKP. Het is de bedoeling om opnieuw na twee jaar, op de helft van het traject, een evaluatie te doen en dat ook dan met jullie te delen, zodat we in dit parlement, in deze commissie, de bespreking kunnen hebben.

Het gaat hier om de discussie over de algemene middelen. U weet dat we op budgettair vlak een zeer moeilijke start hebben gehad met deze regering omdat we onmiddellijk een aantal besparingen hebben moeten doorvoeren. In het basisjeugdwerk heb ik die besparing kunnen halveren. Mijn engagement was om in budgettair moeilijke tijden daar niet verder op te besparen. We zitten nu met een structureel tekort van ruim 2 miljard euro. Er is effectief beslist om volgend jaar niet te besparen. Ik zal ook een aantal extra middelen kunnen toekennen, onder meer in het kader van het relanceplan. In het kader van onze BBT-bespreking zullen we daar in detail op kunnen ingaan.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Dank u wel, minister. Het was niet mijn bedoeling om hier vandaag met deze vraag het hele budgettaire plaatje uit te puren, evenmin als het mijn bedoeling was om alle acties die in het plan staan en die super waardevol zijn en die misschien nog in aantal zullen toenemen of afnemen, uit te puren.

Een collega wijst me erop dat er inderdaad een aantal decretale afspraken zijn over de manier waarop die rapportage moet gebeuren.

Ik wil afsluiten met een voorstel of oproep aan de commissieleden. Dit zou eigenlijk het belangrijkste instrument moeten zijn voor de komende vijf jaar, een geïntegreerde aanpak voor het garanderen van het kinder- en jongerenperspectief in het beleid. Het is logisch dat we hier nu, nadat de vraag ook verschoven werd op de agenda, niet massaal aanwezig zijn om dit te bespreken. Maar het lijkt me zonde om niet dieper in te gaan op dit werk in een wat meer uitgebreide gedachtewisseling. Ik stel dus voor om bij de volgende regeling van de werkzaamheden een gedachtewisseling op te zetten, uiteraard met de minister, misschien ook met het departement en eventueel met de Ambassade of de Vlaamse Jeugdraad. Ik wil daarbij niet terugkijken of vervallen in een debat over te veel of te weinig en over wat er op dit moment verkeerd is aan het plan. Ik wil wel zorgen voor een goede aftrap. Als ik naar de parlementsleden kijk, denk ik dat ze heel dicht bij het veld staan en zeer veel nauwe contacten hebben. Op structureel niveau zijn we echter met de commissie eigenlijk nog nooit in gesprek gegaan met een aantal van die actoren in een sessie van de commissie. Dat is dus een concreet voorstel. We moeten dat eens bekijken in de regeling van de werkzaamheden. Ik zou u daar uiteraard heel graag bij hebben, want het lijkt me niet interessant om naast elkaar te werken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de verkiezingen voor de Vlaamse Jeugdraad – 3369 (2019-2020)

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de recente bevraging van jongeren door de Vlaamse Jeugdraad – 3406 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Freya Perdaens

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, de Vlaamse Jeugdraad: 'here we go again'. Van 10 juli tot 9 september was het mogelijk voor jongeren die voldeden aan de vereisten om zich kandidaat te stellen als adviseur van de Vlaamse Jeugdraad. Eerder sprak ik al mijn vrees uit over de representativiteit en de bekendheid van deze raad en deze procedure, en bijgevolg dus eigenlijk over heel het orgaan van de Vlaamse Jeugdraad.

Ondanks uw beloftes om samen met de Vlaamse Jeugdraad een beter traject naar voren te schuiven en op te stellen, lijkt mij de bekendheid vandaag de dag nog steeds onder nul. Dagelijks kom ik in contact, net zoals u overigens, met jongeren van verschillende leeftijden, maar van een campagne rond de kandidaatstelling hebben ze weinig of niks gemerkt. Als voorzitter van Vlaams Belang Jongeren kan ik zelfs stellen dat uit een bevraging van mijn leden blijkt dat 0 procent van die leden iets van die campagne heeft gezien. Nochtans blijkt uit een bevraging van Humo – u weet wel, die vijfjaarlijkse bevraging die u ongetwijfeld met veel aandacht volgt – dat de jongerenafdeling van mijn partij, de Vlaams Belang Jongeren, de populairste onder de jeugd is, met maar liefst 17 procent van de jongeren achter ons. Zij zijn dus toch wel van groot belang om de representativiteit van de jeugdraad te verhogen.

Over dat eerste luik heb ik de volgende vragen.

Welke campagnemiddelen zijn er gebruikt om de kandidaatstelling te promoten?

Hoe zijn de verschillende kanalen aangewend om een ideologisch zo divers mogelijk publiek aan te spreken?

Welke budgetten zijn hiervoor gebruikt? Graag een onderverdeling per platform/kanaal/campagnemiddel indien mogelijk.

Bent u ook inhoudelijk betrokken bij het opstellen van deze campagne?

Dan een tweede luik. De Vlaamse Jeugdraad publiceerde ondertussen ook de 5 tophema's die uit de bus kwamen als resultaat van het uitgebreider traject De Toeristen, waarbij kinderen en jongeren naar eigen zeggen uitgebreid werden bevraged en warm gemaakt voor de kiesweek. Meer dan 50 toeristen zouden volgens de Jeugdraad en uzelf door Vlaanderen hebben gereisd, online en offline, en daarbij 1103 kinderen hebben bevraged.

Even ter vergelijking: mijn jongerenpartij alleen al heeft drie keer zoveel leden en de bevraging die ik gedaan heb was bij exact hetzelfde aantal als de Jeugdraad bevraged heeft. Uit die bevraging blijkt dat van de Vlaams Belang-jongeren niemand bevraged is. Sta me toch toe daarbij de wenkbrauwen enigszins te fronsen.

De top 5 van meest gestemde thema's dan. Dat zijn armoede, gelijke kansen, goed in je vel, klimaat en mobiliteit. Ook hierbij stel ik me uiteraard enkele vragen als

ik het resultaat zie van die tophema's, wetende dat die bevraging is afgenomen tussen april en augustus, midden in de coronacrisis, en dat zelfs dat onderwerp niet aan bod komt bij die tophema's. Ook migratie komt overigens niet aan bod, nochtans hét onderwerp, mocht u het nog niet weten, onder de Vlaams Belang-jongeren – u weet wel, die populairste partij onder de jeugd – en ook een van de speerpunten van Jong N-VA, de jongerenpartij met het meeste leden, althans toch bij de laatste bevraging in 2018 – ik stel voor dat de media dat binnenkort nog eens bevragen.

Maar ook daaromtrent heb ik dan uiteraard enkele vragen. Hoe en door wie zijn die vijftig 'Touristen' geselecteerd? Hoe werd de ideologische diversiteit van de vraagstellers gegarandeerd?

Hoe zijn de bevrageden op hun beurt geselecteerd? Hoe werd de ideologische diversiteit van de bevrageden gegarandeerd?

Is er een top 10 bekend van thema's? We krijgen een top 5 te zien, maar kunnen we ook een top 10 krijgen?

Hoe verklaart u deze vijf thema's, gelet op het feit dat die eigenlijk ingaan tegen andere onderzoeken waarbij naast klimaat en armoede, die wel degelijk altijd terugkomen, ook vaak migratie en werkgelegenheid aan bod komen?

Bent u inhoudelijk betrokken bij dit traject?

Tot slot een derde luik. Die kiescampagne komt er nu wel echt aan. Ik heb u daar in het verleden ook al enkele vragen over gesteld. Vanaf 9 november kunnen alle kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel samen met die nieuwe adviseurs op een van de thema's stemmen via e-ID en itsme. Dat is een primeur waar ik zeer tevreden over ben dat het gebruikt wordt. Het is ook voorgesteld door collega Van de Wauwer en mezelf enkele maanden geleden, in mijn vorige vraag om uitleg hierover.

Gelet op de voorgaande parcours en verkiezingen, zit ik ook hier nog echt te wachten op een echte campagne die zo veel mogelijk jonge Vlamingen aanspoort om te stemmen, om toch die Vlaamse Jeugdraad voor de eerste keer wat representativiteit te geven. 9 november, het is niet meer zo veraf, maar ondanks dat zie ik nog altijd heel weinig verschijnen via de kanalen die mij bereiken, en ik val toch nog altijd persoonlijk in de doelgroep die de Jeugdraad wil bereiken, denk ik.

Welke campagnemiddelen gaat men hiervoor gebruiken om zo veel mogelijk mensen te bereiken, gelet op het vrijwaren van de ideologische diversiteit?

Welke budgetten zijn hiervoor uitgereikt?

Bent u inhoudelijk betrokken bij deze campagne?

Welke initiatieven plant u hieromtrent nog, als u die noodzakelijk acht?

Een zeer lange vraag, veel verschillende vragen, maar het lijkt me wel noodzakelijk. Ik kijk alvast uit naar uw antwoorden.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Ik heb ook een vraag over de bevraging van jongeren door de Vlaamse Jeugdraad. Het zal u niet verbazen dat de insteek enigszins anders zal zijn, enigszins positiever, dan de vorige vraagstelling.

De afgelopen maanden interviewden meer dan 50 vrijwilligers, De Touristen, 1103 kinderen en jongeren. Ze deden dit online, via chats en videocalls, maar ook offline

via bubbels of tijdens jeugdactiviteiten. Die Touristen polsten bij de jeugd van tegenwoordig naar de thema's die ze vandaag belangrijk vindt.

Op die manier publiceert de Vlaamse Jeugdraad nu een indicatieve lijst van wat de populairste thema's zijn bij jongeren, namelijk armoede, gelijke kansen, goed in je vel – wat volgens mij wel verwijst naar hoe ze zich momenteel voelen tijdens de coronacrisis –, klimaat en mobiliteit. Allemaal belangrijke thema's die effectief invloed hebben op de jongeren van vandaag.

Het Kenniscentrum Kinderrechten (KeKi) analyseerde de interviews en in een uitgebreid rapport beschreef het de belangrijkste resultaten uit de bevraging.

Als je dat rapport leest, dan zie je dat kinderen en jongeren boordevol ideeën en oplossingen zitten voor de vele uitdagingen van vandaag. Ze lijken in eerste instantie wakker te liggen van gelijkheid en non-discriminatie. Ze merken zelf op dat niet iedereen dezelfde toegang heeft tot onderwijs, hulpverlening of zorg. Daarnaast halen ze aan dat er nood is aan bewustmaking en meer correcte informatie op hun maat. Velen van hen hebben ook het gevoel dat ze te weinig worden gehoord of niet serieus worden genomen door het beleid. Ze willen meer mee kunnen beslissen over verschillende thema's. Ik denk dat dat iets is wat ons allemaal moet triggeren.

Minister, hebt u het rapport over de bevraging van de Vlaamse Jeugdraad bij jongeren gelezen? Ik neem aan van wel, maar welke conclusies haalt u uit dat rapport?

Op welke manier wilt u de participatie en inspraak van kinderen en jongeren in het beleid versterken?

Zult u uw collega-ministers aansporen om meer kinderen en jongeren uit te nodigen zodat hun stem gehoord wordt over verschillende beleidsthema's?

Zult u de opmerkingen over de nood aan correcte informatie en bewustmaking uit het rapport meegeven aan de al bestaande organisaties die daarmee bezig zijn? Zult u ter zake bijkomende initiatieven nemen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: U weet dat de Vlaamse Jeugdraad de oproep tot kandidaatstelling op de Vlaamse feestdag lanceerde. Hij verspreidde de oproep via zijn nieuwsbrief, sociale media en website. Hij gebruikte een videoboodschap en getuigenissen van de huidige adviseurs. De oproep richtte zich tot jongeren van 18 tot 30 jaar. De advertentie op sociale media bereikte 13.656 individuen en werd 52.389 keer gezien. Het kan natuurlijk altijd beter. Dat spreekt voor zich. De budgetten, collega Brusselmans, zijn misschien wel wat minder dan het Vlaams Belang gewoon is om te adverteren op Facebook. Maar dit kan zeker nog beter en ik vermoed dat men daar de komende jaren nog wat extra kan doen.

Daarentegen wil ik een heel positief punt aanhalen. Op 9 september werd de kandidaatstelling afgesloten. Er zijn 40 kandidaturen voor jongerenadviseurs en 14 voor jeugdwerkadviseurs. Dat is een mooie stijging ten opzichte van het vorige traject: toen waren er 29 kandidaturen voor jongerenadviseurs en 12 voor jeugdwerkadviseurs. De campagne heeft haar doel niet gemist. Er zijn verschillende kandidaturen. Het wordt een heuse verkiezing zoals het hoort.

De kiesperiode voor de nieuwe Vlaamse Jeugdraad vindt plaats van 9 tot 22 november. De Ambrassade bereidt momenteel de kiesperiode voor en houdt daarbij uiteraard rekening met de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Dat is natuurlijk heel uitdagend. Ik heb verwezen naar het

onlinebereik. Buiten de covidperiode is er natuurlijk een belangrijke taak om effectief events te organiseren, de straat op te gaan en met mensen fysiek contact te hebben. Het spreekt voor zich dat dat in deze periode veel minder vanzelfsprekend was.

De Ambrassade werkt voor de verkiezing samen met verschillende onderwijsinstellingen in het secundair en hoger onderwijs, de Vlaamse jeugdwerkorganisaties en de lokale jeugdraden. Ze combineert online en offline activiteiten – in de mate van het mogelijke in deze periode – om zoveel mogelijk jongeren te overtuigen om hun stem uit te brengen. De Vlaamse Jeugdraad streeft er in elk geval naar om een grotere groep jongeren te betrekken dan bij de vorige verkiezing. We zullen dat nadien hier in de commissie zeker kunnen evalueren. De stijging van het aantal kandidaten geeft aan dat de Vlaamse Jeugdraad stappen zet in de goede richting.

Collega Brusselmans, u hebt ook gepeild naar de financiering. Ik moet daarbij aangeven dat de financiering van deze campagne komt uit de algemene budgetten van De Ambrassade. Die is decretaal verplicht om dat op een goede manier te organiseren.

Er zijn ook vragen gesteld over het rapport opgesteld door De Touristen. Ik heb hier verschillende vragen samengenomen. Hoe zijn die geselecteerd? Hoe zit het met de ideologische diversiteit van die mensen? Is er een top 10 bekend? Hoe verklaren we die thema's? Wie is er betrokken bij het traject? Heb ik het gelezen en welke zijn de conclusies uit het traject?

Dit interessante rapport is beschikbaar op de website. Het is voor iedereen transparant beschikbaar. Ook de top tien zit daarin. Ik kom daar zo dadelijk even op terug.

De Vlaamse Jeugdraad heeft de oproep tot kandidaatstelling voor 'De Touristen' gelanceerd om jongeren te bevragen over welke thema's ze belangrijk vinden om te bespreken met het oog op het bepalen van de prioriteiten voor de nieuwe Jeugdraad. Dat moet niet gezien worden als een soort wetenschappelijke of exhaustieve manier om de prioriteiten van jongeren te bevragen. Het is eigenlijk een deel van het voortraject, om vooral interesse en betrokkenheid te wekken bij dat verkiezingsproces.

De advertentie op social media om kandidaten te werven voor 'De Touristen', werd 21.590 keer bekeken. Meer dan 50 jongeren hebben zich aangemeld en gingen op pad om jongeren te bevragen. Ik heb daar eerder ook al op geantwoord, bij vraag om uitleg 543.

Het Kenniscentrum Kinderrechten analyseerde op verzoek van de Vlaamse Jeugdraad de resultaten van de gesprekken. U vindt het rapport op de website. Daarin kan ook de methodiek, de analyse van alle thema's en een toelichting over de bereikte jongeren gelezen worden.

De vijf thema's die als prioritair naar voren kwamen uit de bevraging zijn armoede, gelijke kansen, goed in je vel, klimaat en mobiliteit. Als u het mij vraagt, zijn dat effectief essentiële thema's in het leven van kinderen en jongeren, en trouwens ook breder voor alle mensen in ons land en in Vlaanderen.

Het gelopen traject leidt ertoe dat de prioriteiten zijn gebaseerd op reële verhalen en terugvallen op een grote groep jongeren die hier mee richting aan hebben gegeven. Ik moet trouwens ook opmerken dat de prioriteiten van jongeren niet altijd identiek zijn aan de prioriteiten van jongerenpartijen, net zoals de prioriteiten van politieke partijen ook niet altijd exact dezelfde als die van gewone mensen in de straat. Maar dat geheel terzijde.

– *Elisabeth Meuleman treedt als voorzitter op.*

Het rapport bevat heel wat informatie over zaken waar jongeren wakker van liggen. Ik beschouw het als een nuttig instrument, ook in die kiesperiode, maar niet, zoals gezegd, als een wetenschappelijke analyse van wat nu representatief aanwezig zou zijn bij alle jongeren.

Hoe zal ik de inspraak van kinderen en jongeren in het beleid versterken en hoe zal ik mijn collega-ministers aansporen om meer kinderen en jongeren uit te nodigen, zodat hun stem gehoord wordt? We hebben in het kader van ons decreet verschillende manieren om dat te doen. Uiteraard is er de Vlaamse Jeugdraad, die de Vlaamse jeugd vertegenwoordigt en advies uitbrengt over alle aangelegenheden die de jeugd kunnen aanbelangen. We hebben ook het Vlaamse jeugd- en kinder-rechtenbeleidsplan, dat onder meer beschrijft hoe we de formele en informele betrokkenheid van kinderen en jongeren bij de samenleving verhogen. We hebben het er daarnet al even over gehad, naar aanleiding van de vraag van collega Vaneeckhout. En er is ook een zogenaamd verticaal overleg rond jeugd- en kinderrechtenbeleid. In het kader van de voorbereiding van de BBT's hebben we daar ook verdere gesprekken over. De Vlaamse Jeugdraad heeft die gesprekken al ingepland en deels ook al gevoerd. De erkenning van jeugdverenigingen op basis van een beleidsnota die tot stand komt na een democratisch proces, is ook een element van betrokkenheid.

Er is ook gevraagd naar de top tien van thema's die in de bevraging voorkomen. Dat is ook online consulteerbaar. Het staat in het rapport op pagina 12. Daar is een top zestien opgenomen. De top tien is als volgt: gelijke kansen, klimaat, goed in je vel, mobiliteit, armoede, school en studies, veilige omgeving, cultuur en identiteit, inspraak en participatie, en speel- en jongerenruimte.

Collega Brusselmans heeft verwezen naar de belangrijke thematiek van migratie. Ik vermoed dat dat ook een plaats krijgt met betrekking tot cultuur en identiteit. Ik denk dat dat daar een element van is. Ik wijs er ook graag op dat de Vlaamse Jeugdraad ook in het verleden al verschillende initiatieven heeft genomen rond migratie. Zo heeft men reeds een advies uitgebracht over niet-begeleide minder-jarigen, toevallig effectief jonge migranten, die natuurlijk de aandacht van de Vlaamse Jeugdraad verdienen.

Tot slot zijn er vragen of er bijkomende initiatieven worden genomen met het oog op correcte informatie en sensibilisering. U weet dat De Ambassade het informatieplatform WAT WAT coördineert en op die manier jeugdwerkondersteuning, jeugdinformatie en de ondersteuning van de Vlaamse Jeugdraad verbindt. Ik verwacht dat zij in haar opdracht inzake jeugdinformatie rekening houdt met de vaststellingen uit het rapport van de Vlaamse Jeugdraad.

Ik herinner er ook graag aan dat we met de Vlaamse Regering naar aanleiding van de coronacrisis een impuls van 100.000 euro hebben gegeven aan WAT WAT voor het verzamelen, bundelen en verspreiden van waarheidsgetrouwe, accurate en actuele jeugdinformatie om het mentaal welzijn van jongeren te verbeteren en fake news, deep fakes en complottheorieën onder meer tegen te gaan. Dat is een impuls die zelfs nog aan ons actieplan Generatie Veerkracht voorafgaat. Het is een van de eerste maatregelen die we hebben genomen in het kader van de lockdown, die toen van toepassing was.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, dank u voor uw antwoord.

Een organisch bereik van 13.000 mensen via de posts op sociale media, dat is in feite intriest. Omdat u de financiering van Vlaams Belang in de sociale media erbij

wilt halen: in het organisch bereik van bijvoorbeeld mijn pagina is een pak minder geld gekropen dan in die van u. U gaf aan uw Facebookpagina ongeveer 8500 euro uit op minder dan een jaar, met het resultaat van ongeveer 6000 likes. Ik zit bijna aan 18.000 likes en ik heb nog niet de helft van dat bedrag uitgegeven. Maar goed, misschien heeft het feit dat de boodschap bij de een al beter aanslaat dan bij de ander meer daarmee te maken dan de financiering zelf. Dat was een argument dat u erbij haalde.

Los daarvan: het organisch bereik van mijn pagina is gemiddeld zeven keer groter dan die van de Jeugdraad. Zonder daar een cent aan uit te geven. Een bereik van 13.000 mensen is dus eigenlijk intriest.

De methodiek van de bevraging staat inderdaad zeer kort beschreven in het rapport. Nochtans weet iedereen dat methodologie een zeer belangrijk aspect is van het onderzoek. U verwijst naar die korte uitleg, maar die is uiteraard onvoldoende gebleken. Vandaar dat ik deze bijkomende vragen heb gesteld.

Dan nog iets anders. Kunt u mij verklaren waarom bepaalde jongerenpartijen werden gecontacteerd door de Jeugdraad, niet om direct bevroegd te worden maar wel om mensen naar voren te schuiven die kunnen deelnemen aan deze bevraging om de ideologische diversiteit te vrijwaren? Pas op, ik vind dat een goed initiatief! Maar ergens knelt het schoentje: twee partijen werden niet geconsulteerd. U moet mij excuseren dat ik dat niet met 100 procent zekerheid kan zeggen want ik heb geen antwoord gekregen van de jonge socialisten of de jonge communisten, maar ik heb wel van uw eigen jongerenpartij, van Jong VLD en van Jong Groen zwart op wit staan dat zij werden gecontacteerd door de Jeugdraad. Mag ik dan aan u de vraag stellen waarom Vlaams Belang Jongeren en Jong N-VA niet werden gecontacteerd voor diezelfde bevraging? Dat vind ik toch hoogst opmerkelijk.

Ik zei daarnet dat ik nog altijd in die doelgroep val. Mijn collega's van Groen en sp.a lachen een beetje en knikken een beetje van neen. Of het was dan alleen sp.a. Die knikken van neen. Betekent dat dan dat rechtse jongeren niet mogen deelnemen aan die Vlaamse Jeugdraad, zoals ik dat al vermoedde? Ik hoor graag van u het antwoord.

Ik heb van u ook nog geen duidelijk antwoord gekregen op de vraag wat ze dan wel exact doen, concreet, om die ideologische diversiteit te vrijwaren. Het is allemaal een heel wollig verhaal. Ik begrijp nog altijd niet hoe zij dat concreet doen volgens hun methodiek, die online niet duidelijk beschreven staat. Het kan best zijn dat zij dat wel doen, daarom stel ik de vraag: hoe heeft men concreet ingezet op het vrijwaren van de ideologische diversiteit van De Touristen die zijn rondgegaan, van de mensen die bevroegd zijn? Hoe gaan ze dat nu doen, om genoeg jongeren te bereiken van het hele ideologische spectrum, die gaan meestemmen in deze verkiezing?

Veel vragen dus, maar weinig antwoorden, of toch weinig hoopgevende antwoorden. Ik kijk dus opnieuw uit naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Collega, ik reageerde omdat u inderdaad qua leeftijd nog in de doelgroep valt. Ik denk dat ik – helaas – te oud ben om nog in de doelgroep te vallen. Soms is het niet meer dan dat. U moet zich niet altijd zo aangesproken voelen. U zou hier beter iets minder hoog van de toren komen blazen over een rapport, en daar verdachtmakingen over verspreiden, terwijl u het overduidelijk niet eens gelezen hebt want uw vraag over de top 10 staat letterlijk in het rapport. Ik denk dat u dan beter iets rustiger bent.

Ik wou nog twee zaken aanstippen. Dank u wel voor uw antwoord, minister. Wat me enorm opgevallen is in deze bevraging, is dat armoede weer met stip op 1 staat. We hebben het er in de discussie verschillende keren over gehad dat onze fractie het bijzonder jammer vindt dat kinderarmoede niet naar voren werd geschoven als één van de vijf prioriteiten van het jeugd- en kinderrechten-beleidsplan. Temeer omdat in het traject dat voorafging aan dat JKP ook aangegeven werd dat kinderarmoede door heel veel mensen, ook experts, op 1 is gezet. Er wordt dan verwezen naar het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA), dat op dezelfde dag als het JKP op de regering is gepasseerd. Ik volg ook het armoedebeleid op in dit parlement. Ik heb uiteraard ook dat heel uitgebreid geanalyseerd. Ik moet zeggen dat ik daar absoluut niet van onder de indruk ben en dat er nog heel wat werk op de plank ligt rond die kinderarmoede. Dus ik wil u vragen om toch nog extra in te zetten op kinderarmoede.

Een tweede punt gaat over inspraak van kinderen en jongeren. Ik denk dat er inderdaad al veel gebeurt. Maar als je kijkt naar het rapport, lees je op de allerlaatste pagina, bij de conclusies, de allerlaatste quote: 'Nodig eens wat jongeren uit. Luister naar uw jongeren. Wij zijn de toekomst van dit land'. U herinnert zich wellicht, want u was erbij aanwezig, dat we tijdens de coronacrisis het initiatief hebben genomen om een aantal kinderen en jongeren, ook uit maatschappelijk kwetsbare situaties, in dit parlement uit te nodigen en zelf te laten vertellen hoe zij die situatie beleefd hebben. Misschien is dat wel iets dat we ook op andere vlakken eens moeten doen: dat we er iets van maken dat af en toe herhaald wordt, natuurlijk niet gratis maar telkens goed voorbereid. Ze vragen om gehoord te worden. Er zijn al heel wat kanalen, maar het lijkt me zeker niet slecht om af en toe rechtstreeks met hen in contact te blijven treden.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Dank u wel, collega's, voor deze vraag over iets dat hier al een paar keer aan bod is gekomen.

Ik ga bij een aantal punten stilstaan, eerst bij het gelopen traject. Bij de bepaling van de vorige prioriteiten hebben we het erover gehad dat 5000 mensen hebben deelgenomen aan een online kwantitatieve bevraging. Bij dit onderzoek gaat het over 50 vrijwilligers die een kwalitatief onderzoek hebben uitgevoerd. Als er meer dan 1100 resultaten uit die interviews komen, en als dit rapport daar het resultaat van is, dan zeg ik aan die vrijwilligers: chapeau! Chapeau voor het werk dat hier is uitgevoerd. Dan vind ik dat een heel goed voorbeeld van een heel mooi traject dat gelopen werd.

Een probleem dat we vorige keer besproken hebben, is dat er vijfduizend mensen online hun prioriteiten hebben aangegeven, maar dat er slechts duizend gestemd hadden bij de verkiezingen. We hebben toen gesuggereerd om te werken met die itsme-app om op een toegankelijker manier een stem te kunnen uitbrengen en die drempel weg te nemen. Ook hier zien we dat de Ambrassade daar op een heel professionele manier mee omgegaan is en zich volop aan het voorbereiden is op een goed traject voor de verkiezingen die er nu aan zitten te komen.

Wat die verkiezingen betreft, wil ik mijn vrees die ik de vorige keer uitte bij de behandeling van een gelijkaardige vraag, nogmaals herhalen, mijnheer Brusselmans, namelijk de vrees voor infiltratie in de Vlaamse Jeugdraad door georganiseerde groepen met een politieke, ideologische achtergrond. Want ik wil, net als u, een ideologisch zo divers mogelijke Jeugdraad. Maar om die ideologisch zo divers mogelijke Jeugdraad te krijgen, moeten we die verkiezingen net in alle vrijheid laten verlopen, zonder dat een of andere organisatie, zoals een politieke jongerenpartij, kandidaten gaat steunen. Ik ben blij dat ik u zie knikken. Ik hoop dat u dan ook de organisatie vanuit Schild & Vrienden in het verleden veroordeelt

en dat u erop zult toezien dat dat niet opnieuw gebeurt door jullie achterban. Dat is de enige manier waarop wij een echt politiek en ideologisch diverse jeugdtraad kunnen krijgen die de stem van onze Vlaamse jongeren en kinderen het best vertegenwoordigt. Een vergelijking met het aantal leden van politieke jongerenpartijen is in dezen totaal irrelevant. Ideologische verscheidenheid: absoluut ja! Maar de organisatie vanuit bepaalde groepen: absoluut neen!

Dat is een vraag die ik aan u wilde stellen, minister. Weet u of de Ambrassade erop zal toezien om die vrije verkiezingen te garanderen en ervoor te zorgen dat er geen georganiseerde infiltratie kan komen?

Wat de inhoudelijke betrokkenheid bij de bepaling van de prioriteiten betreft: het is natuurlijk niet aan de minister om dat te bepalen of daar op een of andere manier aan inmenging te doen.

U vraagt hoe het kan dat corona hier niet naar voren komt. Wel, als ik zie dat goed in je vel een van de prioritaire thema's is: laat dat net bij uitstek zijn wat er tijdens de coronacrisis voor jongeren zo belangrijk was, dat is je goed in je vel voelen, dat is het psychisch welbevinden van jongeren. Ze zijn niet naar school kunnen gaan, hebben maandenlang hun vrienden niet kunnen zien, niet kunnen deelnemen aan sportactiviteiten, aan de jeugdbeweging, in heel verschrikkelijke omstandigheden afscheid moeten nemen van overleden grootouders. Ik denk dat goed in je vel bij uitstek een thema is dat die coronacrisis omvat.

Op dat vlak wil ik ook nog eens mijn appreciatie naar u, minister, uitspreken, dat u ook tijdens die coronacrisis telkens het belang van het recht van kinderen en jongeren naar voren hebt geschoven. Bij de beslissing over de zomerkampen bijvoorbeeld hebt u de jongeren ook op een heel actieve manier betrokken; ik vond dat een voorbeeld voor vele anderen.

Wat het contact met die jongerenpartijen betreft, heb ik ook even bij mijn jongerenpartij geïnformeerd. Zij zeggen mij heel duidelijk: het klopt niet dat wij als Jong CD&V betrokken zijn. Wat er wel gebeurd is, mijnheer Brusselmans: vanuit De Ambrassade zijn de meerderheidspartijen wel geïnformeerd over het traject dat gelopen zou worden, maar daarbij is er op geen enkele manier iets van betrokkenheid naar de bepaling van de prioriteiten zelf gebeurd. Puur informatief zijn de parlementsleden van de meerderheid – ik was op dat overleg – geïnformeerd over het traject dat men ging lopen, en daar was de jongerenvoorzitter ook op uitgenodigd. Dat is het enige dat er is gebeurd. Stel het hier nu alstublieft niet voor alsof er vanuit die politieke jongerenpartijen politieke infiltratie gebeurd zou zijn, want dat is niet het geval, niet het geval! Wij zijn geïnformeerd en ook dat toont aan dat De Ambrassade op een heel professionele en correcte manier met heel dat verkiezingstraject is omgegaan. Daar steek ik ook mijn hand voor in het vuur wat mijn jongerenpartij betreft; ik hoop dat andere collega's hier dat verhaal misschien kunnen bevestigen en de leugen die u probeert te verspreiden, mee kunnen doorprikken. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

Ja, ik ook, zwart op wit. Er is een groot verschil tussen inhoudelijk gaan bepalen en geïnformeerd worden door De Ambrassade over de plannen met De Touristen in heel de aanpak van het traject.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Zoals de collega's heb ik ook het rapport doorgenomen. Daarin staat heel veel info die vandaag ook bevraagd werd, inclusief de zestien thema's. Ondanks dat de betogen van collega's Brusselmans en Anaf nogal verschillend zijn, hebben ze toch een gigantisch raakvlak – verzoenend als ik ben. De vraag van beide collega's is ook heel erg duidelijk, en eentje die ik kan onderschrijven. Het is twee keer een oproep om breed campagne te voeren, om breed

te zoeken wat bij jongeren leeft, hoe zij denken over de samenleving, iets wat ik compleet kan onderschrijven.

Minister, hoe gaat u deze gemeenschappelijke vraag concreet behandelen, inzetten om zo veel mogelijk jongeren te bereiken, ook bij die visievorming? We zijn het er allemaal over eens dat dat van belang is om een breed gedragen bereik te hebben, net om ervoor te zorgen dat dat divers kan zijn. Bij dezen dan mijn vraag. Alvast bedankt, minister.

De voorzitter: De heer Vaneckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneckhout (Groen): Het is een beetje een bevreemdende discussie, omdat die in een aantal richtingen gaat. Collega Van de Wauwer, ik kan niet getuigen. Er is een coalitie gevormd zonder ons, we waren er dus niet bij op dat overleg, ik kan niet getuigen of die versie klopt, ik kan ook niet getuigen of de andere versies kloppen. Maar we waren uiteraard ook graag uitgenodigd geweest op dergelijk overleg over het traject. Het lijkt me ook interessant.

Ik herhaal mijn oproep van daarnet bij mijn vorige vraag om hier toch eens in overleg te gaan met de Vlaamse Jeugdraad rond geïntegreerd jeugd beleid, onder andere over het JKP.

Ik word ook moe van een discussie over hoeveel likes men op zijn Facebookpagina heeft en hoeveel geld men daar tegenover gezet heeft. Als ik het allemaal hoor, heb ik met mijn nul euro inzet eigenlijk een zeer mooi bereik op dit moment op mijn Facebookpagina, want ik doe het dan zeer goed qua organisch bereik.

Dat is wel een terecht punt, en dat is een beetje een bredere uitdaging in de sector – ik heb dat ook al gezegd naar aanleiding van corona-informatie enzovoort – en dat is niet naar de Vlaamse Jeugdraad toe. Ik vind dat ze enorme stappen gezet hebben de voorbije weken, maanden en jaren. Maar ook naar de Vlaamse overheid: wij lopen eigenlijk achter als het gaat over onze socialemediastrategie.

En dan kom ik bij corona waarbij we wel wat kansen hebben gemist om kinderen en jongeren op een goede manier te bereiken, ook omdat we niet nadenken over wat onze advertisingstrategie is vanuit de overheid zelf, waar we nog een stapje in mee moeten.

Wat me het meest ergert in deze discussie, is de gigantische onderschatting van kinderen en jongeren en van de Vlaamse Jeugdraad. Die zijn echt sterk genoeg om zelf hun traject te bepalen, om zelf te zorgen dat ze een legitieme geloofwaardige samenstelling hebben.

Mijnheer Brusselmans, ik geloof ook echt oprecht dat uw eerder rechtse achterban waar u voor spreekt en waarvoor u een pleidooi houdt om die voldoende op te nemen, dat die krachtig genoeg is om zijn weg te vinden naar de Vlaamse Jeugdraad om te zorgen dat zijn stem daar weerklinkt. Ik vind dat u uw eigen achterban permanent onderschat door te zeggen: er is hier een manipulatie bezig om ons daarbuiten te werken. Ik geloof daar ten eerste niets van. Ten tweede geloof ik echt in de kracht van al die Vlaamse kinderen en jongeren om hun weg te vinden en hun woord te spreken. De Vlaamse Jeugdraad zal die drempels voor iedereen zo laag mogelijk zetten.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het is uiteraard de bedoeling dat de Vlaamse Jeugdraad representatief is en spreekt voor alle jongeren van links tot rechts. Dat is evident. De beste garantie om dat te realiseren zijn open en eerlijke verkiezingen. Ik sluit me aan bij de collega's die erop hebben gewezen dat iedereen vrij is om

kandidaat te zijn en dat het iedereen ook vrijstaat om te mobiliseren om mee te doen aan die verkiezingen. Mocht iedereen hier in deze commissie en ook een aantal collega's dat verder verspreiden, denk ik dat de impact gratis en al zeer groot zou zijn. De bedoeling is inderdaad niet dat er daar dan georganiseerde infiltraties gebeuren. Het is de kiescommissie die toezicht houdt op dat traject. Manipulatie moet natuurlijk vermeden worden. Dat spreekt voor zich. Breed bereik is de doelstelling.

Er was nog een vraag over het jeugd- en kinderrechtenplan en het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Collega Anaf, ik wil daar gerust op antwoorden, maar misschien moeten we het op een volgende gelegenheid nog eens hebben over het jeugd- en kinderrechtenplan. U weet dat onze visie was dat we het armoedebeleid en het transversaal armoedebeleid via het VAPA willen organiseren en kinderrechten daar ook centraal in stellen. Ik begrijp dat u niet helemaal overtuigd bent door het VAPA. Ik moet zeggen dat ik wel heel tevreden ben over de centrale plaats die kinderrechten en ook kinderarmoede daarin krijgen.

Er zijn vragen gesteld over inspraak en over bereik, hoe we dat kunnen realiseren. Ik denk inderdaad dat het een permanent werkpunt is om ook qua digitaal bereik verder te werken, net ook om heel diverse groepen aan te spreken. Ik deel wel niet helemaal het standpunt, collega Vaneeckhout, dat we de kans hebben gemist om daar iets mee te doen. Ik verwijs naar de extra impulsen die we hebben gegeven in het kader van Veerkracht: 100.000 euro voor WAT WAT en 75.000 euro voor Awel om ook op digitaal vlak te werken. En dan op niet-financieel vlak, al kost het altijd geld, hebben we 3 miljoen euro uitgetrokken voor de zogenaamde check-check-checkcampagne die later ook heeft gefocust op volhouden, op zorg voor elkaar en op contacttracing. We hebben dat gedaan via de klassieke nieuwsmedia, maar ook via influencers. Ik denk dat we de eerste nationale overheid, Vlaams-federaal, zijn die dat op die manier heeft gedaan. We plannen ook de komende maanden en het komende jaar om daar verder rond te werken en daarvoor ook in budgetten te voorzien. Dat is zeker een punt.

Er zijn vragen gesteld over de contacten die de Vlaamse Jeugdraad heeft gehad. Ik ben als minister bevoegd voor de Vlaamse Jeugdraad, maar ik ben niet verantwoordelijk voor de politieke contacten die hij neemt. Het zou jammer zijn dat ik zal zeggen met wie hij contact moet opnemen. Ik ga er wel van uit dat hij dat op een evenwichtige manier doet. Ik wil me gerust bevragen om te horen welke contacten er zijn geweest. Dat is geen enkel probleem. Maar het zou wel vreemd zijn dat ik hier de lijsten heb en dat ik daar zou zeggen wie hij al dan niet moet zien: jongerenvoorzitters, parlementsleden, meerderheidspartijen of anderen. Dat maakt deel uit van de politieke strategie die hij bepaalt en die ik niet als minister bepaal.

Ik vind het in elk geval een goede zaak dat ook de achterban van jongerenpartijen wordt betrokken zonder te vergeten dat ik ervan uitga dat de meeste jongeren op dit moment niet actief zijn in een jongerenpartij, maar daarom niet minder politiek of maatschappelijk betrokken zijn.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, u hebt opnieuw niet geantwoord wat u nu concreet gaat doen om die ideologische diversiteit te vrijwaren. Ik concludeer daaruit dat dat voor u helemaal niet belangrijk is. Integendeel zelfs.

U zegt hier dat de drempel voor iedereen even laag is. Dat zeggen de collega's ook. U zegt dat iedereen zich verkiesbaar kan stellen. Dan is de kous af. Tegelijkertijd zijn het wel jullie soort partijen die op alle mogelijke manieren pleiten voor quota omdat de drempel niet voor iedereen even laag zou zijn. Wat is het nu eigenlijk? Het enige waar ik mij hier vragen bij stel, is het 'targetten' van bepaalde

doelgroepen om hen te engageren in het traject van de Jeugdraad. Als nationalist dat doen ... *(Opmerkingen)*

Collega's, ik ben aan het woord. Als nationalist dat doen, is dat infiltratie. Als de anderen dat doen, dan moet de rechtse jeugd maar een tandje bijsteken. De Jeugdraad heeft een medewerker aangenomen specifiek voor dit traject, mevrouw Jihad Van Puymbroeck, die voor deze verkiezing een verleden had bij Groen. En dan mogen wij niet akkoord zijn met zulke participatiecijfers en een dergelijk bereik op sociale media? Ik noteer het. Het is eigenlijk weer een opgezet circus waaruit de rechtse jeugd geweerd moet worden.

Beste vrienden, we spreken elkaar volgende maand opnieuw, na de verkiezing die nog geen tweeduizend man zal bereiken. We zullen uitgebreid evalueren en daar zal ik op toezien.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp·a): Ik ga proberen om op een fatsoenlijke manier af te ronden. Ik ga daar niet op ingaan. Dat heeft, denk ik, weinig zin.

Ik zou willen zeggen dat ik de Jeugdraad nog heel veel succes toewens met zijn traject. Ik hoop dat er geen groeperingen zijn die actief gaan proberen om te infiltreren in de Jeugdraad. Het is wel grappig dat diegenen die hier veel spel komen maken diegenen zijn die de vorige legislatuur net dat hebben gedaan, mijnheer Brusselmans. Dat is iets wat we koste wat het kost moeten vermijden. Ik wens de Jeugdraad heel veel succes met het traject. Ik hoop dat het goed verloopt en ik neem aan dat we nog vaker de discussie over het JKP zullen hebben, over de prioriteiten van kinderen en jongeren, en dat we, minister, u daar nog vaker over zullen horen want daar hebt u niet meteen op geantwoord. Ik denk dat we dat zeker moeten meenemen en dat we moeten bekijken hoe we dat nog eens kunnen organiseren. Als we een gepast thema vinden, natuurlijk, want het moet niet zomaar gratis zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.